
Beredskap under lupen

AKTUELT I FORENINGEN

TOR MARTIN NILSEN

tor.martin.nilsen@legeforeningen.no
Samfunnspolitisk avdeling

Under landsstyremøtets første dag ble den den tradisjonsrike helsepolitiske debatten arrangert.

KLARE TIL DYST: Bent Høie og Marit Hermansen på hver sin side av et pleksiglass før debatten. Foto: Thomas B. Eckhoff/Legeforeningen

Panelet for debatten besto av helseminister Bent Høie fra Høyre, helsepolitisk talsperson for Arbeiderpartiet, Ingvild Kjerkol, og helsepolitisk talsperson for Senterpartiet, Kjersti Toppe.

President Marit Hermansen innledet debatten med å trekke frem Legeforeningens forventninger til politikerne.

– Pandemien har vist hvor avhengige vi er av en sterk offentlig helsetjeneste. Hvis vi skal sørge for hjelp og trygghet til alle også i fremtiden, må politikerne bevilge mer til helsesektoren i årene som kommer, sa hun.

Som ramme for debatten ønsket sentralstyret å løfte frem fire temaer.

– Med stortingsvalget i tankene har vi plukket ut fire temaer vi ønsker å løfte særskilt: Sykehusbygg, primærhelsetjenesten, psykisk helsevern og behovet for et varig økonomisk løft for helsetjenesten. Felles for temaene er at de handler om beredskap. De handler om helsetjenestens evne til å takle de store utfordringene vi står overfor og som bare vil vokse seg større, sa Hermansen, før hun ga ordet til debattens ordstyrer, Markus Moe, ansvarlig redaktør i Dagens Medisin.

Etterlyser innflytelse i sykehusprosjektene

En sentral del av den helsepolitiske debatten på landsstyremøtet hvert år er spørsmål fra landsstyredelegatene og de ulike foreningsleddene til politikerne som deltar.

Legeforeningen jobber for at Norge må revurdere hvordan vi bygger sykehus i fremtiden, med tanke på beredskap og intensivkapasitet. Det er helt nødvendig å slutte å bygge for små sykehus som gjør det vanskelig å omdisponere.

– Sykehusbygg, som har fått oppdraget med å bygge sykehus i Norge, er nødt til å jobbe på en måte som gjør at de er nær de konkrete prosjektene. Fagfolkene som skal fylle sykehusene må få innflytelse i alle faser av prosjektet. Der har det blitt gjort feil tidligere. Helsepersonell, ansatte og de som skal bruke sykehusene må få god innflytelse og medvirkning. Det er helt avgjørende, sa Kjerkol.

Veiskille for fastlegeordningen

Fastlegeordningen har stått i en krise i flere år. Regjeringen la i mai i fjor frem en fireårig handlingsplan som skulle forhindre kollaps, men Legeforeningens Legebarometer som ble lansert 10. mai i år, viser en kraftig forverring av rekrutteringskrisen i ordningen. Opposisjonens representanter i panelet var enige: Det er nok av rapporter og utredninger om fastlegekrisen. Nå trenger fastlegeordningen et skikkelig økonomisk løft.

– Jeg er veldig bekymret for fastlegeordningen. Den er ikke så solid som vi kjenner den fra tidligere eller som vi skulle ønske at den var. Vi står ved et avgjørende veiskille for om ordningen lar seg redde. Fastlegeordningen er underfinansiert, og det må rett og slett mer penger til. Både for å øke basistilskuddet, men også akutthjelp til kommunene som trenger midler for å sikre rekruttering, sa Toppe.

– Jeg er helt overbevist om at vi kommer til å ha en fastlegeordning i 2025. Rett og slett fordi alternativet er fryktelig dårlig. Jeg er helt sikker på at vi klarer å snu den negative utviklingen og ta vare på ordningen. Vi må både gjennomføre

tiltakene i handlingsplanen som vi har blitt enige om og foreta justeringer. Enten hvis tiltakene ikke er tilstrekkelige, eller om vi ser behov for å gjøre andre endringer i tillegg, sa Høie.

Vil øke kapasiteten i psykisk helsevern

I tider preget av sosial isolasjon, økonomisk usikkerhet og stigende arbeidsledighet, øker risikoen for utenforskap og psykiske lidelser. Legebarometeret viser at 85 prosent av sykehusene melder om utfordringer med å rekruttere psykiatere. Det var bred enighet i panelet om at satsingen på psykisk helse er viktig.

– For psykisk helsevern er det to ting som gjelder: Øke kapasiteten og øke kvaliteten. På vegne av de aller sykeste, er jeg glad for at stortingsflertallet har satt ned foten for nedbygging av antall døgnplasser. Det er helt avgjørende at de sykeste pasientene får helhetlig behandling. De må få hjelp for alle sine helseplager, enten det er psykisk eller somatisk, sa Kjerkol.

Etter et to timer langt helsepolitisk ordskifte, med gode spørsmål fra både landsstyredelegater og ordstyrer, rundet president Marit Hermansen av debatten.

– Legeforeningen vil uansett sørge for at denne diskusjonen fortsetter helt frem til valget til høsten. Våre medlemmer og tillitsvalgte representerer hele bredden i helsetjenesten. Når vi mobiliserer, har Legeforeningen stor gjennomslagskraft. Vi vil gjøre det vi kan for at Norge setter helse og trygghet først.

Publisert: 28. juni 2021. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 20. juni 2026.